

CLARISME

Barcelona, 1 de Novembre de 1933 - Any I - Núm. 3

CLARISME sortirà, des de l'onze de novembre, cada dissabte

PERIÒDIC DE JOVENTUT - ART I LITERATURA - PREU: 20 CÈNTIMS

ADREÇA DE CLARISME: APARTAT 5081

JOVENTUT

No ho són tots els qui hi són ni hi són tots els qui ho són, de boigs, a Sant Boi. No són joves tots els qui volen ni s'ho pensen tots els qui ho són. La joventut és un estat de gràcia. El jove autèntic n'és espontàniament. Entre els qui fem CLARISME n'hi ha que no se n'havien adonat fins ara, fins ara que fem CLARISME han topat amb actituds de vells que es pensaven que eren joves, i amb actituds de joves autèntics que mai no n'havien gallejat.

Un vell—i mai no ens referim a l'edat—ens ha dit que CLARISME li havia fet l'efecte d'una estafada. I ens ho ha demostrat: per deu cèntims li donen «La Vanguardia» del diumenge, que pesa deu vegades més que no pas el CLARISME, o per 20 cèntims pot comprar «La Rambla», que porta articles quilomètrics, o bé «Ahor» amb un feix d'il·lustracions, centenars de «sants». L'esperit de CLARISME no li ha dit res. I ha taxat el periòdic com a cosa material.

Un altre vell, al·ludit a Anti-Be, ha pres aquesta part de CLARISME pel tot. Ha agafat el rave per les fulles o la vaca per... la cua. Tots som una colla de tabalots, tots tenim mans i peus i altres parts grolleres; però CLARISME no és solament tabalot, ni té solament fetge: però necessita el fetge, per a viure plenament. Un home que fos tot ironia, o tot filosofia, o tot candidesa, o tot ingenuïtat, o tot murrieria, seria un monstre; però un home ha de tenir de tot, i cada cosa al seu lloc; tot està bé a la seva hora; i això és ordre i riquesa i plenitud.

Un tercer vell ens ha dit que no es veia allà on anava CLARISME, que pensava, que opinava. Efectivament: CLARISME no és comunista ni anticomunista, catòlic ni anticatòlic: és cor obert, esperit obert: entre els qui el fem, uns són grocs i altres vermells; n'hi ha que ahir eren vermells i avui encara no són grocs, però són verds i demà potser seran blaus, i demà passat, qui sap, qui sap les evolucions de criteri que s'hauran operat, segons els medis, les reaccions, les predestinacions... Ara, això sí, sabem que tots ens creiem sincers, no-

bles, francs, respectables i respectuosos, que ens estimem fraternalment per damunt de la grandària, punxeguesa o camussor del nas respectiu, o de la respectiva alçària corporal, o... de l'opinió política, social o religiosa que cadascú té en el moment actual, tot i bregar tots per a descobrir-ne raons i contraraons. Som joves, ho sabem; millor: ho sentim: les opinions nostres són toves, blanques, no en tenim, gairebé, sinó per voluntat de tenir raó, de posseir criteri: quin serà aquest criteri de cadascú de nosaltres, si mai arribem a posseir-ne tant que arribem a declarar o creure que «qui no pensa com jo pensa malament, o que qui no és amic meu és enemic»? Ara com ara, tots som amics sense que calgui ni dissimular-nos les opinions respectives ni comprometre'ns a mantenir-les o a variar-les, sense obligar-nos sinó a la sinceritat. La joventut i la sinceritat són indesitjables!

Ens sentirem mai posseïts per l'excés de criteri de tenir per enemic qui pensi diferentment que nosaltres? Si passem del seny a la senilitat, segurament que ens espantarà les diferències de criteri, com veiem que s'esdevé als vells. Però aspirem, ara com ara, a la màxima fermesa de conviccions, perquè la creiem pròpia de la joventut millor; però també creiem propi de la millor joventut el màxim respecte a les diferències sinceres i espontànies. La nostra brega pel nostre criteri és com una lluita a descobrir-nos per dins. Mateix que d'infants ens meravellava tot el món exterior, la nostra pròpia veu, els trets físics de la nostra persona, avui anhelem de conèixer els trets morals de la nostra personalitat; i en la figura de la nostra ànima esperem de trobar el nostre criteri més pur, i en el criteri que més respongui a la nostra consciència esperem de descobrir els trets de la nostra ànima. I cadascú de nosaltres, joves, tots, respectarem les diferències morals sinceres del proïsme, com respectem les diferències naturals de les nostres respectives fesomies individuals externes.

Audàcia per a descobrir i seny per a respectar!

Camins

El gep i la biga

Corser, penya-segats, insignificança, actitud, són mots que sortiren mal ortografiats, que s'escaparen al nostre corrector en el n.º 2 de CLARISME, i que ens han denunciat els nostres atents llegidors. Agraïdíssims.

Qüestió de gust

Gràcies al liberalisme i antidictatorialisme, que és prohibit científicament de Pompeu Fabra, els plurals **vasts, bascs, casts, exhausts**, que són molt castissos, i els **vastos, bascos, castos, exhaustos**, que són tan moderns com **bueno i hasta i alcanç**, són deixats a discreció dels autors. Però els correctors de proves, que generalment no han passat de la primera edició del Diccionari Ortogràfic, exerceixen una mena de dictadura a favor dels **discos** per **discs**, i la majoria dels nostres periòdics llueixen amb grans titulars aquest plural ja superat per les noves revisions dels Diccionaris i Gramàtiques oficials. Nosaltres hem sentit parlar en públic un escriptor com J. M. de Segarra, que no es deixa pas dur per la gramàtica més que pel gust, i malgrat els anys que fa que els correctors li fan publicar **-scos, -stos**, etc., adhuc pronunciant, que és, sembla, on hom recolza la raó principal dels **-os** contra **-s**, Segarra no gosava pas dir **refrescos**, sinó **refrescs**. És clar que **-os** és correcte en **braços, fixos, nassos**, però ja és hora que els correctors de llibres i periòdics es fixin en les darreres edicions dels Diccionaris considerats oficials.

Al portal de casa

Vaig amb un meu amic. Arribem a casa, i, a la porta, hi ha un camió que carrega quelcom.

—Quin camió, noi!—em diu.

—Sí, és un ordinari.

—Però, de vegades, els ordinaris són els bons!

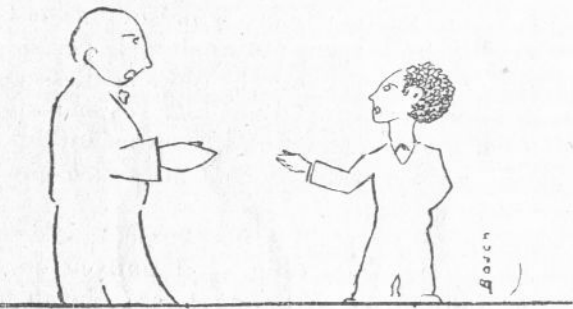
—Bé, aquest camió pot ésser bo o ordinari de construcció o de material; però el que jo volia dir-te és que el seu propietari fa d'ordinari. És el que tu segurament en dius «recader»; l'ordinari tampoc no fa «recados» sinó encàrrecs.

En el Bar Automàtic

Simpàtic Bar. Un altre s'hauria posat el nom d'**Automàtic Bar**, un altre que s'hagués deixat imposar la sintaxi anglesa contra la catalana. En el **Bar Automàtic**, una placa anuncia **Brou**. És una lliçó per als qui volen emprar **Caldo** pensant que no serà compresa a Catalunya, la paraula catalana **Brou**.

La llei de la inèrcia

El nostre amic Pruna, a qui vam fer llegir el Sumari de CLARISME: Secció de fuetades: **Camins**. Secció de vergassades: **Antifrivolitats**. Secció de xurriacades: **Polèmica**. Secció d'esquilades: **Anti-Be**. Secció de **Bibliografia**. Secció de **Bells indrets**... No va acabar de llegir la llista de seccions per dir, il·luminat, que faríem un Diari de «Sessions». Els qui diuen «comparativa» per «cooperativa», són Prunes que han sentit a dir moltes vegades «comparatiu» i «comparativa» abans de sentir «cooperatiu» i «cooperativa».

A la impremta

Client (fent un encàrrec).—A compondre amb tipus del cos sis.

Impressor (prenent nota).—...cuerpo seis.

Client.—Home, ja no estem sota dictadura ni monarquia castellanista.

Impressor.—Bé, veureu, jo sóc cosmopolita i no tinc cebes.

Client.—És que no és qüestió de cebes ni d'alls, sinó de dignitat i fins de simple sentit comú, i d'un mínim de nas comercial. Si sou cosmopolita o poliglota, no ho sembla, perquè el poliglota se'n fa per a servir en la llengua de cada client. El que sou, i sigueu **claristes**, és un català lingüísticament invertit, que feu de castellanista dintre de Catalunya; i un mal comerciant, perquè en els moments actuals els catalans invertits fan molt de fàstic als catalans normals, que són els millors clients que podeu tenir. Jo, ara mateix, us confesso que m'han fugit les ganes de fer-vos l'encàrrec que us deia.

Joves i vells. - En el tren

—El bitllet, si us plau.

—Abonament.

—Què heu dit al revisor de bitllets?

—Que tenia **abonament**, no pas **abono** com he sentit que fèieu vós.

—Home, és que si no li dic «abono» no m'entén.

—I per què m'ha entès a mi? Que tinc un do especial? No val a ésser tan molt i a disculpar-se en els altres.

—Bé, deixem-ho córrer... Voleu tancar la «ventanilla»?

—La **finestreta**?

—Sí, la «ventanilla».

—Si em dieu que tanqui la **finestreta**, jo entendré que l'aire us amoïna i que...

—Ui! Quants romanços. Aviat no ens entendríem vós i jo. Heu de saber que per catalanista conscient, de tota la vida, no em guanyeu ni vós ni ningú, i no puc admetre...

—Mireu, no us discutiré pas que sigueu efectivament un gran patriota, un home conscient, però no val a treure les urpes quan us retreuen una apatia, massa general, que no podeu negar i que ens rebaixa a tots plegats. Per vergonya, sou a milers els catalans ja grans, que no voleu admetre que cap jove us doni consells, i defen-seu arreu les nostres llibertats, la nostra llengua, emprant mistificacions que ens engrillonon espiritualment.

Antifrivolitats

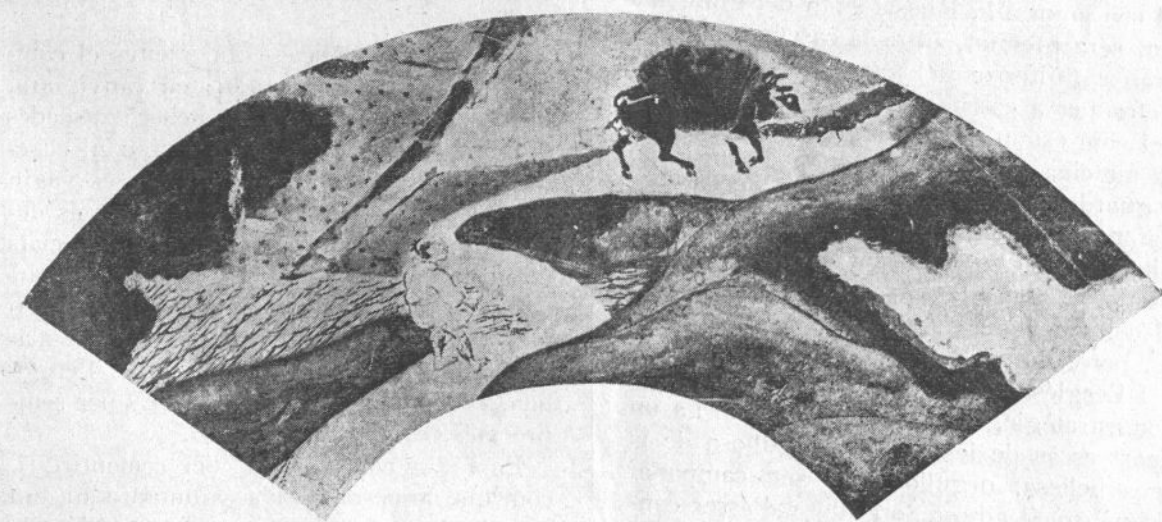
Superpolítica

Als joves catalans, als qui no havem lligat la nostra naturalesa ni els nostres interessos morals ni materials a cap partit, allò que ens fa més efecte en aquest món, és de descobrir que a Andorra, al Rosselló, a les Balears, a València, a Alger, parlen com Lluïl i Ausiàs March, igual que els catalans. Que les dretes i les esquerres per elles faran o que no ens interessin? No! Ens interessa tot, i ens ho farem quan arribarà l'hora. Però no podem veure sense vergonya que catalans, andorrans, rossellonesos, balears o valencians siguin renegats o que es desinteressin els uns que ho siguin els altres! D'això n'hauré de parlar. La política ens interessa, però la naturalesa és més forta, ens interessa més!

L'obra i l'autor

El projecte del nostre escultor M. Hugué, de plasmar en una **vaca cega** la perennitat de l'obra de Maragall, actualitza el tema sobre la importància de l'obra i de l'autor, a favor de l'obra. Està molt bé que no s'oblidi l'autor, el seu nom,—la seva vida privada i tot, que pot servir magníficament a un altre autor, a un novel·lista,—i seria un atemptat a la història l'oblir de tota dada—data o altra. Però el Quixot, l'Eneida, l'Odissea, la Bíblia, fan més de pes que no pas l'anècdota o les anècdotes de llurs autors. Per això pensem ara, que Xavier Nogué, que pot saber on para una escultura de Fontbona, magnífica per a perpetuar en Els Xiquets la memòria de l'obra del seu autor, ens hauria de descobrir-ne el para-

Dibuix japonès

N.º 3

Decoració de ventall, pintada per NOMURA - SOTATSU, 1576 - 1643

dor. Trobem molt bé que l'efígie i la data de la vida humana de l'autor figuri en un monument; però aquest, ens sembla, hauria de recordar, sobretot, l'obra.

"L'homme stupide"

És un llibre de Charles Richet, humanista francès, professor de biologia a La Sorbona, en un mot, eminent home de lletres i de ciències francès. Una de les proves que Charles Richet dona, en aquest llibre, sobre l'estupidesa de l'home, és el fet que, existint l'esperanto, solució meravellosa moralment i tècnicament perquè s'entenguin

els homes de parles diferents, la humanitat s'entesta a debatre's inútilment en el poliglòtisme imperialista: antiuniversalista. Però l'estupidesa puja encara de grau quan és qüestió de gent que malda contra la imposició d'un idioma estrany, com ara els bretons, escocesos i irlandesos, i empen, per a combatre'n la imposició, l'idioma imposat; qui diu nacionalistes cèltics, diu nacionalistes gallecs, bascs, catalans, que discuteixen en castellà sobre la manera d'alliberar-se'n. Richet trobaria, en aquest cas, l'estupidesa de no emprar l'esperanto, doblement greu. I a nosaltres ens cou triplament perquè hi ha catalans que la cometen.

COLL DE NARGÓ

El poble

A 180 quilòmetres de Barcelona, a 77 de Calaf i a 33 de la Seu, es dreça, acimbellat dalt d'un pujol, el poblet, d'un miler escàs d'habitants, Coll de Nargó.

És un poblet pobre, dintre una vall circumdada de muntanyes. La gent hi té un aire cansat, i les cases hi són tristes quan els núvols s'ajueu dalt dels cims, quan cau la tarda, i quan, a les nits, hi xiscla el «duc».

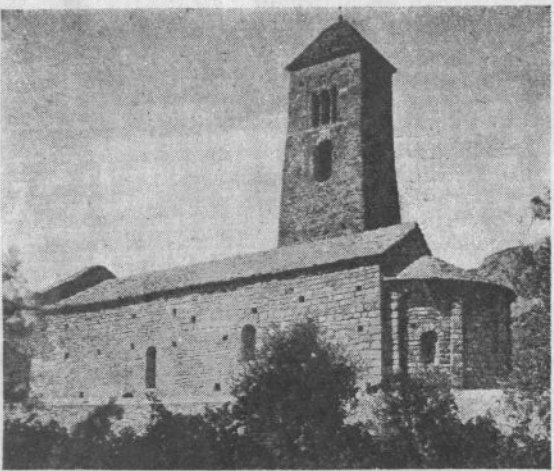
Però, en fer-se de dia, aleshores que, de la serralada, baixa l'airet fresc, perfumat de romanins, i branden les romegueres de móres glauques, i la gent et dóna el «bon dia» amb aquell punt de cordialitat cairada de timidesa, sembla que dalt del pujol—vestit en la seva base d'oliveres cendroses, que dansen al bat de l'airet—un pare desitjós d'il·lusionar la mainada hi hagués bastit un pessebre amb cases de suro, ben acostadetes en perfecta companyonia, amb la dona allà baix, al riu, que renta, i el parell de bous que solemniament llauren, i aquell ruc tan mansoi que duu a l'esquena feixos de llenya que el colguen i que el fan caminar banzim-banzam.

I els balcons de fusta corcada per tants d'anys i per tantes de torbonades desafies valentament, els balcons que coneixen el camí que fan els llamps, que no s'espaior-deixen amb el retruc dels trons, i que s'admiren de tornar a veure les muntanyes quan la boira se'n va, es guarneixen amb el groc esclatant dels penjolls de panotxes, arracades vistoses que llueixen presumits; els marcs de les finestres són pintats, per la fadrina o mestressa que es glorieja d'ésser endreçada com cal, d'un blau esblaimat que encara ennegreix més, contrastant-hi, les façanes de pedra que ja no poden ésser més brunes.

Els carrers són costeruts, empedrats de palets de riu, que, rabiüts, et punxen en trepitjar-los; i et sobta, en passar davant de les entrades ombrívols a l'hora que el sol tot ho arroenteix, aquell bat de fem tendre, i el renill d'una euga, i el bram perllongat, ploraner i colpidor d'un pollí que, des de l'entrada, convertida en establa, fa els honors de la casa a qui hi vulgui entrar.

La seva altitud aproximada sobre el nivell de la mar és d'uns 543 metres. Afronta el terme pel N., amb els de Montaniciell i Sallent; a l'E., Organyà, Figols, Perles i Cambrils; al S., Oliana, i a l'O., Vall-darques i Peramola; i el Segre, que té el seu naixement sota del Puigmal, s'encarrega, amb la seva cinta blavenca, d'embellir el paisatge que les muntanyes feréstegues, altives i indomtables, fan rude.

Cap a l'any 1896, aproximadament, una esclavissada féu desaparèixer, sobtadament, durant la nit, l'hostal dels Espluvins, que el Segre engolí junt amb totes les perso-

L'església vella. - Perspectiva general.

nes que s'hi hostatjaven. Però la llegenda que conta la gent del poble és la següent:

A l'hostal s'aturaven, de tant en tant, només que per fer-hi nit, carreters, traficants, gent que venia, de vegades, fins i tot de França, amb una bossa carregada d'unces, ben amagada on no es pogués trobar.

Els amos de l'hostal, a la nit, assassinaven el qui els semblava que havia fet més bona collita de perruques daurades, i, en el soterrani de l'hostal enterraven la víctima; i, en un recó apart, els diners.

Però Déu un dia volgué castigar-los, i mentre l'amo era a una vinya propera, treballant, sentí un terrabastall enorme i veié la muntanya que es migpartia i que fugia la casa, amb la dona i els fills a dintre, riu avall. L'home es tornà boig; i, per a vergonya dels crims comesos, quedà visible

als ulls de tothom el soterrani tètric amb un pilot d'ossos, i aquell pilot d'unces, lluint al sol.

El territori és muntanyós, com ja hem dit, i barrancós. El travessen, ultra el Segre, els torrents anomenats Pinya, Nargó i Massana.

El comerç típic de la susdita localitat, era l'exportació de fustes riu avall, comerç que han ben mort els camions que tot ho empoleguen.

Entre aquesta població i Organyà, un camí de carros s'ajunta a la carretera per mitjà d'un pont, famós, anomenat d'Espia o d'Espí, i des del qual, els carlins, després d'assassinar-lo, llençaren el cos del capítol Carles d'Espanya, que, recollit, després, fou enterrat en el fossar de Coll de Nargó el 7 de Novembre de l'any 1839, del qual lloc fou exhumat més endavant. Afirmació un xic dubtosa, puix que segons altres dades cal creure que la part principalíssima que hi pren el pont d'Espia no és certa, i que Carles d'Espanya, el nom del qual va lligat amb el de Coll de Nargó, fou llençat al riu bon xic més amunt del susdit pont.

Com a nota curiosa cal fer esment que Pio Baroja, abans d'escriure la seva novel·la en dos volums, anomenats respectivament «La senda dolorosa» i «Humano enigma», demanà en una lletra dirigida al secretari de Coll de Nargó, totes les dades que poguessin donar-li, referents a Carles d'Espanya, les quals reproduí fidelment, encara que després la seva imaginació exuberant, de bon novel·lista, creà i creà, sense brida ni mesura, fent anar el cap de Carles d'Espanya, que abans d'enterrar tallà, no se sap qui, d'Herodes a Pilats.

L'església vella

Coll de Nargó hi viu girat una mica d'esquena; però l'església vella, amb el seu campanar sense campanes, se'n riu. Coll de Nargó es tanca al cafè, després de llegir o no llegir els diaris que entren al poble i que són: dues «Públics», nou «Opinions», i una rastellera de «Vanguardies», per honra i glòria dels encrostats, que frueixen, damunt dels qui reben els dos diaris primerament esmentats, la superioritat innegable, per a ells, d'uns quants fulls més de paper.

—Prensa burgesa!—diu en tot despectiu un comunista del poble—perquè ací també n'hi ha,—tots tenen, com a símbol del seu ideal d'adob mundial, un retrat de Maurín penjat al capçal del llit i unes grans crostes de mandra enganxades a les puntes dels dits, i llancen cent dicteris contra en Macià i l'Esquerra perquè encara no els ha afavorit, tot i votar-lo i votar-la, amb la caseta i l'hortet promesos, i estan segurs i convençuts que a la U. R. S. S. es fa la jornada de sis hores, que el pla quinquenal és un miracle, i que, gràcies a aquest, el seu amor a la Rússia gran del gran Stalin, serà premiat, ultra la caseta i l'hortet, amb els filferros del terrat i un cistellet de gafes per a estendre-hi la roba. Tots ells, del cafè estant, van arreglant el món amb la mateixa facilitat amb què, en sortir-ne, esguarden d'un cop d'ull el cel net i transparent, i s'acomoden amb un: «Demà no plourà!», i es sorprenen si de cas el seu pronòstic no ha fet cap efecte, i a l'endemà el cel rebenta i els trons espeteguen, sense, però, donar-li massa importància.

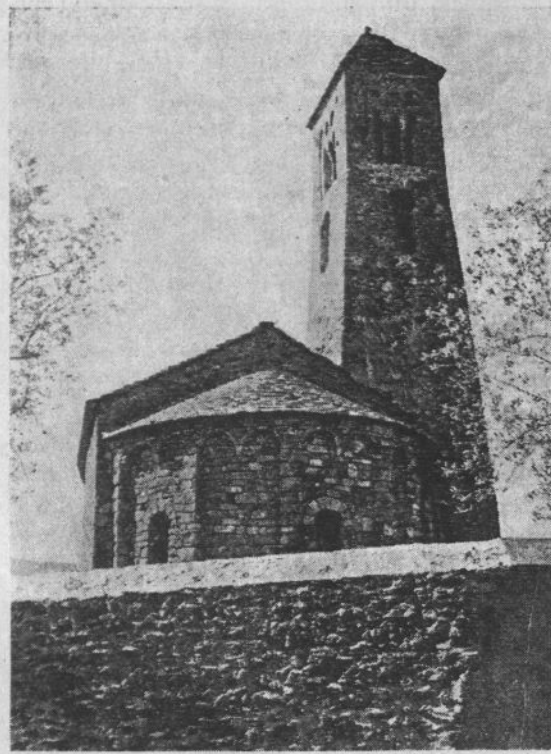
I l'església vella se'n riu; situada en un lloc estratègic, a un quart del poble i a un quart escàs de les Masies, orgullosa de la seva bellesa, orgullosa del seu campanar altiu i gràcil alhora, orgullosa d'ésser considerada com a joia arquitectònica de bellesa sense parió, i d'ésser considerat, el seu campanar, com a exemplar únic en tot Catalunya, i que, en la seva soledat guardada, gelós, el cementiri. Se'n ben riu, ella que veu de prop la mort, quan les centúries li han donat aquella experiència, i aquella serenitat, i aquell repòs que només els nobles d'esperit posseeixen, se'n ben riu que li donin l'esquena, que els odís teixixin il·logismes de tota mena, i magnànima espera que tots els valents del cafè, que tots els cridares incomprensius i que tots els aixerrats, vinguin a aixoplugar-se, irremeiablement, a la seva ombra que fa créixer les herbes, que rovel·la les creus, i que vetlla el son del qual hom no es deixonedeix, plena de bonhomia, segura de la seva innegable filosofia, que li encomana tanta de serenitat.

Et fa mal als ulls la claror del sol que emblanqueix la carretera; del sol que s'a-

jaça damunt dels marges, que fa clapes a terra quan s'esmuny entremig de les branques dels pins, que fa més clara la cresta-llera de la muntanya de roca grisa, i que arrenca diamants del Segre, que cuitós i apressat fa camí avall.

És l'hora calda del migdia. Per la carretera, acostadeta al marge, una lloca estarrufada, geniüda i gronxaire, avança seguida dels pollets menuts i piulaires.

La calor resseca els rostolls, les oliveres reposen, i és un tapís de tons diferents l'estesa dels camps.

L'església vella. Absis i campanar.

El senyor rector ens acompanya a l'església vella: ell en té les claus, i hi té un feix de records...

Grinyola el pany, rondina la porta en obrir-se, el sol ho daura tot: les herbes altes, els escardots de punxes irades, l'esquena d'una sargantana que no fuig, els milers de cargols que s'arrapen a tots els recons de totes les pedres, i una pobra creu trista, i guexa, ornada d'una corona de flors de ferro, pintades, abans, i que el temps ha destenyit.

El senyor rector, uns instants, s'aparta, diu un parenostre per la mare morta enterada aquí. Mentalment l'acompanyem.

Ve vers nosaltres, cordial, afectuós. Ens explica la restauració que els «Amics de l'Art Vell» dugueren a terme cap a l'any 1931 o 32.

Ens diu que tot, materialment, queia, i que el campanar s'aguantà gràcies a la seva forma piramidal; que l'església, gairebé fins a la seva meitat, era coberta de terra, i que en rebaixar-la aparegueren uns fonaments annexes a aquesta, cara a migjorn, i que per més suposicions que es feien hom no pogué treure l'entrellat del que foren.

La façana—explica—tota, menys el campanar, estava arrebossada; en canvi, ara, lluen i llueixen les pedres netes i rascades tan curiosament, que no hi veuran ni el senyal d'un cop de martell; i que es vegin més noves que no les del campanar és degut al fet que amb uns raspalls especials foren netejades, i les esclertes van descar-nar-se expressament i es reompliren de ciment: gavetes de ciment ben clar, que s'abocaren a totes les esquerdes que l'engolien, l'engolien, àvides de cloure's per sempre més.

Es féu nova la tanca del cementiri, i, com que aquesta tocava, ajuntant-s'hi, un cantell de l'absis, es compraren uns terrenys i s'engrandí el clos.

Al campanar hom creu que poden assenyalar-se dues èpoques diferents: de la meitat en amunt cal creure'l del segle XI o XII: de la meitat en avall, és impossible de precisar. Calgué posar a les finestres unes columnes noves, però la creu del capdamunt no gosàrem tocar-la perquè la teulada, els anys de la teulada, ens feren témer que no aguantés el pes d'un home, ni per a treballar-hi, encara que fos poca estona.

S'esmerçaren, en la restauració, unes nou mil pessetes en total, però ara—i el rostre del senyor rector s'il·lumina,—ara no cau, en molts anys i bons.

Fotogr.fies Portella)

Agència exclusiva per a la venda de CLARISME
Societat General Espanyola de Llibreria
Barbarà, 16 Telèfon 14186

Poesies

de Josep Virgili i Andorra

Pluja al jardí

La pluja que cau
fa sonar el timbal de les fulles.
I punxa amb agulles
l'estany. I es complau
a besar mos sentits
i a amoixar-los, com feia la mare
a les nits,—ho recordo bé encara!—
com feia la mare quan érem petits.

Llangor del vespre

Pau.
L'ocell de la dolcesa
estén les ales sobre el meu palau.
Adorm, el temps, la màgica princesa.
Fora, el paisatge és blau.
Els arbres són espectres de tristesa.
La lluna llença un resplendor suau
i el vent s'adorm vençut per la peresa.

Voluptats

I
¿On és el tronc de l'arbre de la nit?
L'estic cercant per a enfil·lar-m'hi i prendre
—sens que la lluna ho vegi—el més florit
ram, i posar-lo sobre del pit més tendre.

II
Aquesta estrella que a la nit em sotja
traient l'esguard sobre el terrat veí,
sembla l'ull de l'amada, que espurneja
amb el mateix verí.

III
Jo tinc enveja d'aquest raig de lluna,
amada meva, que, quan ve la nit,
passa la mà per sobre ta faç bruna
i et copsa el suau agitant del pit.

IV
Aquestes nenes, tan llueus de sol,
ara a l'estiu, dintre fundes de plata,
—voldria agafar-les al vol—
semblen preses de xocolata.

Entre nosaltres

Respostes

J. Soler Corrales.—CLARISME, des de l'11 de Novembre, sortirà semanalment. Aleshores hi haurà butlletí de subscripció. Respecte a l'adreça que demaneu, no us la podem dir per ignorar-la. Gràcies.

W. Dalmau Dalmau.—Acceptem l'intercanvi. Gràcies. Si podeu enviar col·laboració o descobrir-nos tares de llenguatge us ho agraïrem.

Virgili Andorra.—Salut! Envieu-nos l'adreça i us enviarem els exemplars de CLARISME.

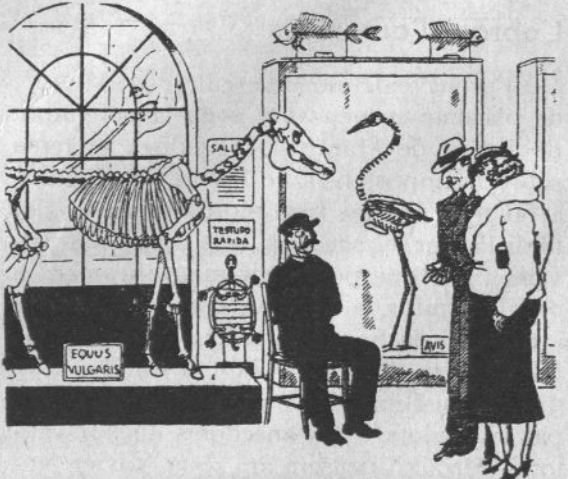
Associació d'Idealistes Pràctics.—Coincidim. Hem enviat els «Clarismes» a les adreces que encarregàreu. Gràcies per l'èxit que ens desitgeu, i visca la joventut que sap ésser jove!

R. R.—Us agraïm sincerament les vostres correccions ortogràfiques. No cal dir com desitjariem que cada falla que hom troba en el nostre periòdic, ens fos comunicada. Llegiu, si us plau, «El gep i la Biga» d'aquest número. Oi que una altra vegada, però, escriureu d'insignificança i no pas de insignificança?

F. M.—Distingit censor. Agraïm infinitament les vostres insinuacions respecte la nostra poca traça i, com que no en tenim d'altra, us demanem un bon consell que esperem que ens donareu sense embuts de cap mena. Estem a les vostres ordres i us nomenem director espiritual. Com a regregraciament, si ens l'envieu, publicarem el vostre retrat en el lloc destinat al «be negre pernes enlaire». Si haguéssiu signat, aquesta resposta hauria estat ben altra.

Enric Batlle.—Així que podrem, anirà. Salut!

J. Oscar Boldú.—Anirà, tot i d'esprít.

EN EL MUSEU D'HISTÒRIA NATURAL

El marí. - Vols apriar-te? Pregunta al portar quin règim segueixen aquests animals.

(De Le Journal Amusant de Paris).

C I N E M A

Norma Shearer

Si Joan Crawford és la passió, Norma Shearer és la dolcesa. Però no una dolcesa feta d'ingenuïtats rebuscades, sinó molt humana, exquisidament femenina, com exquisida és Norma Shearer: en la seva naturalitat, en l'expressió del rostre, en la lluisor dels ulls menuts: clars, transparents, intel·ligents en el mirar.

De Norma Shearer podríem dir que és, per excel·lència, per damunt del seu art innegable, per damunt de la seva elegància refinada, i per damunt de tot, una dona. Res més. Que ho és tot.

Des que va començar a treballar, des que l'enlairà a categoria d'estrella aquell film titulat «La secretaria», en el qual ens seduí, que no ha deixat d'ésser ella mateixa, amb l'evolució natural per anar-se superant, per anar fent camí tenaçment, pujant cada dia un graó, en comptes de baixar-lo, en l'escala de les grans davallades, que és el regne del celuloide.

A Norma Shearer no li ha calgut, per a seguir endavant, aferrar-se al ferro roent d'esperparer la gent amb escàndols efectistes, ni llançar notícies de divorcis espectaculars, ni refugiar-se en el bluf de propagandes inversemblants. Norma Shearer ha lluitat: ha lluitat amb ella mateixa, ha lluitat contra el que ha calgut, i ha treballat. Ha treballat de debò; s'ha guanyat un nom i una estima, a pols, de mica en mica, esgrimint l'arma invencible de la seva voluntat.

Tenim davant dels ulls un retrat de noies de Norma Shearer: molts tuls, moltes flors, i molta de felicitat en els ulls menuts, i en la rialla ampla.

I després dels anys que d'aleshores ençà han passat, a desgrat que altres noms, i altres rostres, i altres figures han enlluernat del llenç estant aquest públic, que, diguin el que diguin, és o es torna més i més intel·ligent, Norma no ha decaïgut. Perquè no pot decaure, perquè posa massa d'ella mateixa, i es lliura íntegrament, absolutament, al seu art, al seu treball.

S'ha fet esment alguna vegada que el seu matrimoni amb Irving Thalbergh, director de la Metro Goldwin Mayer, era la base

més ferma perquè l'estrella s'aguantés. Potser sí. Però de bo de bo que ho dubtem. Els papers distribuïts a Norma Shearer, els arguments dels films mancats d'interès, ens demostren que el triomf de Norma és ben personal, que no depèn dels papers encarregats a ella, ni de la pressió que pugui fer aquell o aquell altre. Hom va a veure els seus films per l'artista, perquè són d'ella, perquè sentim la necessitat de veure-la; i totes les altres coses, amb llur importància, queden a segon terme, davant dels ulls menuts, davant la simpatia de la seva rialla, davant de la seva exquisida feminitat i davant de l'espiritualitat que l'envolta.

I si en començar hem al·ludit Joan Crawford, és perquè té alguna cosa que l'acosta a la Shearer.

Hi ha una Greta; hi ha una Marlene; hi ha de les dues vamps esmentades uns rotlles de celuloide que serveixen els apassionaments, les besades plenes de sensualitat,

amb un deix d'amarguesa, d'una Shangay Lily carregada de plomes de gall i els ulls enfosquits per vels. Hi ha el frac impecable d'aquella pobra Amy Jolly de veu rogallosa, desferra humana llançada als braços del legionari ferreny. Hi ha l'espia del posat displícen, que escampà un halo de tragèdia al seu voltant, en «Fatalitat». Hi ha, primer que els altres, el record d'un dibuix d'unes cames fines, d'unes lligacames, i ens arriba una bafarada asfixiant de fum i de tristesa, d'aquell misèrrim Music-Hall de l'«Àngel blau». Hi ha, encara, una «Venus rossa» que cau, que cau... i veiem la Marlene Dietrich que, més encarcerada, més antinatural, més fictícia, fa una gran tombarella des del cim auri on l'havien col·locada.

Hi ha rotlles de celuloide que serveixen el misteri de perversitat o bondat d'unes parpelles pesants, d'una esquena espatllada, d'un caminar disgraciós, d'unes orquídiades meravelloses, i

d'una besada il·lícita de la protagonista amb un príncep hindú. Hi ha aquella «Dona divina». Hi ha una única «Susagna Lennox» i aquella protagonista de «Romance»; però hi ha una pobra Grunnska folia, ridícula en la seva tragèdia, que s'encarrega de fer fer tomballons a la gran històrica ensorrada de pit.

I Greta i Marlene, i moltes d'altres, fan tentines irremeiables perquè no sempre són elles, perquè els seus directors les sostenen en equilibris inestables, perquè els arguments de llurs films no són prou adequats, o perquè, per desgràcia seva, no han encertat el nivell, on calia col·locar-les.

I avui, quan el sonor ha fet una gran escampadissa de valors, i els que ho eren han romàs on els corresponia, avui que tantes cares noves s'aboquen per a somriure des de la pantalla màgica, avui que el públic sap què és el que vol, s'aguanten encara, i això les agermana, Joan Crawford, l'apassionada, i Norma Shearer, la dona «dona» sense parió.

Bolic

que, «només el refà l'escalforeta dels records de joventut, que ell assaboreix com dolços terrossos de recança».

Domènec Guansé es queixava en la crítica que féu de les «Siluetes» a la «Públi», que l'autor no hagués aprofundit més en els seus retrats. Haurien guanyat alguna cosa en això? Creiem que no. La brevetat els acompanya i els vesteix d'una gràcia i d'un enginy admirables. Després, cal pensar que quan passa un tren veiem poc dels passatgers: i quan ja és lluny, només recordem, d'ells, algun tret essencial copsat en el moment d'abocar-se a la finestreta: una expressió d'avorriment, de joia, de fàstic; un nas punxegut, uns ulls molt rodons, o uns altres d'aclucats pels raigs lluents del sol, o bé, tot just, l'ombra d'una mà que, displicant, llença la punta d'una cigarreta. I això és el llibre de Tomàs Roig i Llop: un tren curull de passatgers, que passa de pressa, però que ens deixa enganxats, en l'embolic dels records, els trets més essencials dels qui, des del seu llibre, viatgen.

Salvador Mestres ha fet, per a acompanyar les «Siluetes», unes caricatures molt encertades i decoratives. Domènec Guansé no necessita presentació, com tampoc Pompeu Fabra, junt amb el pare Miquel d'Esplugues, Lluís Capdevila i tantes d'altres, totes excel·lents.

El llibre, imprès per Joan Sallent, de

Tomàs Roig i Llop.

Sabadell, fa molt de goig, és molt ben presentat. Això és més estimable si hom considera com és de reduït el mercat de compradors.

Just d'Esvern

POLÈMICA
ELS JOVES DISCUTEIXEN

Laics

Sóc laic, perquè fora de tot partidisme religiós, partidisme amb totes les desastroses conseqüències fanàtiques dels partidismes humans, aconsegueixo envers tothom els nobles dictats del cor i de la consciència. I trobo una felicitat tan real i tan íntima en aquest fet, que em sentiria moralment indigna si havia de considerar, com generalment consideren els adeptes de tots els milers de religions existents, que les virtuts de l'ànima han d'ésser atorgades especialment als qui tenen les mateixes afinitats. Sóc laic, perquè estimo de debò el proïsme, que, les religions, en nom de tots els déus, fan odiar.

Miquel Martines
(Rubí)

Amb la capa de la veritat s'ha volgut aprofitar, a través dels segles, la profunda religiositat de l'esperit humà. Religiositat nativa, no de cap dogma ni magnat. «L'home és profundament religiós per natura», deia Campalans.

Al meu entendre, les diferents reaccions espirituals actuals d'arreu, representen el principi d'una nova moral lliure de prejudicis religiosos. La nova fe, degut al progrés mecànic, estarà fonamentada sobre la base d'un millorament col·lectiu i d'un optimisme sincer de justícia i d'una completa llibertat de pensament.

J. M. Riu
(Sabadell)

El laïcisme és amb mi des que tinc ús de raó. Ho sóc perquè no puc admetre la farsa, que crec antihumana, de perdonar coses pel sol fet d'anar-les a confessar a altri. Ho sóc perquè trobo un crim el que es comet, sota el guiatge de la religió, amb els éssers humans.

Trobo la religió, i d'entre les religions la catòlica, anorreadora de les ànimes, i de caràcter creador de despotes i tirans. Per això, resumint, sóc laic.

Joaquim Grau i Latorre
(St. Adrià del Besòs)

Sóc laic perquè estimo la llibertat, i la religió catòlica apostòlica i romana és un dogall asfixiós que et fa obeir amb càstigs i no amb raons. La raó per damunt de tot! Per damunt de tots els déus i de totes les religions creades i per crear. Sóc laic perquè la meua ànima està àvida de bellesa, de vida, de joia; i la religió catòlica apostòlica i romana duu un ròssec de tristesses i llejor.

Carme Ardiu
(St. Gervasi)

(CLARISME no és exclusivista, sinó inclusivista, ni imperialista, sinó universalista. En aquesta secció, admetrà tota participació de qui vulgui cenyir-se a un màxim de cent paraules sense descendir de la decència i de la dignitat que cal per al comerç de les idees. Quan aquesta polèmica haurà rebut 25 respostes d'un cantó o d'un altre, que hàgim pogut publicar, obrirem discussió per a dretistes i esquerristes. Tot interessat a dir la seva, haurà de comunicar nom i adreça si vol ésser admès).

Religiosos

La primera raó del meu catolicisme, és el fet que jo he sortit d'una família profundament cristiana: la religió era la línia de conducta dels meus pares i a casa meua no es feia res sense la seva intervenció. La segona raó que em fa ésser cristià catòlic, és perquè crec que l'església cristiana, catòlica, apostòlica i romana, és la mateixa que N. S. Jesucrist ha fundat; i que les altres que s'anomenen cristianes, només ho són de nom. Les considerem doncs, com a cismes i heretgies, ja que N. S. Jesucrist només fundà una sola església. El text evangèlic és precís. No cal sinó llegir-lo i, sobretot, meditar-lo: Ell no digué: «des meves esglésies» sinó «la meua església». La tercera raó per la qual sóc catòlic, és perquè aquesta església és tan antiga com el món, per tal com la religió d'Israel, n'era la preparació. Finalment, la meua darrera raó és que aquesta església ha sabut triomfar de totes les persecucions i ha sabut provar al món que la seva doctrina és superior a totes les altres, i que mentre tot es commou i s'esberla al seu voltant, solament ella resta en peu, ferma i serena. La qual cosa prova la seva divinitat.

Alexis Levesque
(Bretó de 57 anys)

Sóc catòlic:

Perquè, en evidenciar-se'm l'existència d'un món d'ordre espiritual, pressento una relació d'aquest amb nosaltres.

Perquè la tesi religiosa que sigui veritable ha d'estar basada en uns afectes i sentiments inherents i innats a la naturalesa humana.

Perquè la cristiana és la que omple aquesta qualitat, i ha tingut la força de produir una revolució mundial, expressió tàcita de la seva grandesa.

Perquè crec que Crist fou Déu, i, en perpetuar-se, després de la seva mort, per mitjà d'una Església, ens l'havia de garantir amb el do de la infalibilitat doctrinal.

En síntesi: perquè la lògica m'imposa el catolicisme.

Antoni Juanico Macià
(Sabadell)

Crec en la Religió i la practico, perquè cas que després d'aquesta vida n'hi hagués una altra, només reservada als creients, segons ens diu la Religió—jo la pogués també fruit.

Si tot això fos un engany, res no hauria perdut.

Si fos laic, en canvi, m'exposaria a perdre'm per tota una eternitat; si la Religió tingués raó; o bé si jo la tenia—essent laic—quedava igual que el religiós. Mala jugada.

Val la pena d'ésser un xic previsor... i pràctic!

Ramon Martí Ubeda
(Badalona)

LLIBRES NOUS

«SILUETES EPIGRAMÀTIQUES». - Tomàs Roig i Llop

«Tots viatgem amb la febre de la pressa que ens esqueixa la cara. Veu's ací, col·leccionades, unes quantes ganyotes sorpreses al pas dels viatgers», declara Tomàs Roig i Llop (quins cognoms que teniu més catalanescs!) abans de començar la desfilar de les seves siluetes, traçades mestrosament amb llenguatge acurat, amb força de correcció gramatical i amb una dosi d'humor admirable. Els retrats, són benignes; i la ganyota, sorpresa al pas dels viatgers, és una ganyota que té molt de somriure.

L'humorisme de Tomàs Roig i Llop és, gosariem dir, un humorisme sa, saludable; és l'humorisme d'un home, amb un fons d'infantilisme perfectament equilibrat. Us

fa simpatitzar amb els «retratats» i amb qui els retrata; i aquest és el desig de l'autor: fugir d'aquest afany que domina els homes d'odiarse i menysprear-se mútuament, que no els deixa adonar-se de les qualitats dels qui els volten, i els fa augmentar, d'una manera esparveradora, llurs defectes. Això, ens mostra Tomàs Roig i Llop com a humanista, i, com a tal, té per a totes les seves Siluetes—que ha fet seves per la manera tan personal de veure-les—una frase amable, a voltes sorneguera, a voltes irònica, però no mai despitada ni rancuniosa, encercada d'un cert sentimentalisme de bona llei, que hi traspua a petites espurnes: per exemple quan diu, referint-se a Plàcid Vidal,

ANTI-BE

EL BE NEGRE
PERNES ENLAIRE

Anticipant-nos a les eleccions

Després de la victòria unànime dels partits d'Esquerra, Dreta, Centre i Recó

Primera impressió

Una gernació silenciosa, ensopida, condolguada, ens ha empès cap al Parlament de Catalunya, que s'ha estucat tot sol de gris fosc.

La pau regna al seu interior i branquillons d'olivera pengen del bec dels coloms.

Ha estat per a la Societat de les Nacions una bella sorpresa, per esperada i inesperada, l'empat dels quatre propotents partits.

La victòria de tots quatre ha dut, però, la tristesa a Catalunya.

Ningú no discrepa: tothom coincideix; tothom mana i tothom creu.

S'han acabat les tandes de castanyots a l'Ajuntament. Al brollador de la Catedral, l'ou, balla tot l'any. A la Generalitat, els tarongers del pati fan pomes i els periodistes, fent d'Adam sense Eva, se les mengen. — No tenen altra feina. — Els autobusos Torner juguen a «Jesús que torna». Els enllaços ferroviaris, no hi ha qui els pugui desenllaçar. L'Aiguaderet se n'ha anat de Catalunya amb un sarro a coll per si, pobret!, pot ensarronar alguna cosa. En Duran Reynals l'ha substituït en el manegament de la vara; però, aquesta, fidel a l'antic alcalde, no l'obeeix; i així que el veu distret li clava cops al cap. És aleshores quan hom sent una veu llunyana, la veu de la consciència segurament, que diu, «Bernat, endevina qui t'ha tocat!»

Al Parlament

Presidents, vice-presidents, diputats, vice-diputats, periodistes, vice-periodistes, aigües minerals, vice-aigües minerals, redactors, vice-redactors, correctors, vice-correctors, legionaris, correligionaris i cames i correcames, tots, després de l'èxit esclatant per a tots plegats, s'han reunit al Parlament, que ja no vol parlar, de Catalunya.

Tot sol entro a la tribuna dels periodistes que dormen i ronquen al compàs de tres per quatre. Després de prendre seient al costat del daurat Aimamí, que s'ha embrunit, deixo passejar els ulls pel saló, i aquests s'admiren de tot el que es deixa admirar.

Ocupen la presidència en Macià, en Cambó, l'Hurtado i en Lluhí.

En Macià amb saliva, l'índex i el polze, s'afina la ratlla dels pantalons. En Cambó, per tal de rejevenir-se, s'ha afaitat i, faccions i infantivol, caça mosques i els enganxa paperets allà on s'acostumen a enganxar els paperets que hom enganxa quan vol jugar amb mosques. En Lluhí llegeix, «Jo opino a l'Opinió»: romanço cantat per en Casanelles a les seves extenses i abundoses col·leccions d'enamorades. L'Hurtado (jo no ho sé), magnífic, esplèndid d'actitud, es clava, amb el puny clos, un gran cop allà on rau el cap del gran budell simpàtic, i diu «...jo, el de la vella guàrdia...» (En això un uixier li duu un telegrama. L'obre. El llegeix. Diu:—Em criden des de Madrid.—Ningú no l'escolta i ell no se'n va).

Els diputats, sembla que hagin acabat de

fer-se membres de les Congregacions Religioses; tots romanen cap cots i capficats; l'únic que gosa aixecar el to de la veu és l'arborat Frónjosà, propietari de cent Cooperatives repartides estratègicament per tot Catalunya i que ha manllevat uns calçotets a l'eximí i veterà actor Sant Pere Gloriós, rei i senyor del Paral·lel roig, ratllats de blau.

En Frónjosà es rebella contra l'ensopiment general, i crida fent brandar la campaneta dringadora que duu penjada al canó de la perdiu.

Ni amb calçotets no us faig riure?

El silenci més mortal acull els seus mots abrivats i entusiastes. Res, al Parlament li hem pres el pols: és un cas mort. No li batega. D'ensopiment potser de veure acoblats els principals caps dels quatre grans partits? Misteri. Llegiu la informació que segueix i no sabreu res.

Entreviu amb Macià

—...?

—He pactat amb Lerroux. Sí: coalició de radicals i esquerristes. És un bon xicot, bon xicot; al capdavant és padri de la Maria...

—...?

—Sí, tot el que vulguin, una mica taril·larot, una mica capverd, però estima molt els capellans.

—...?

—Sí: la pau per damunt de tot. Pau al cel i pau a la terra i repau als homes de bona voluntat.

—...?

—Quan caldrà, també anirem a la guerra.

—...?

—Les dones de l'esquerra? Una disfressa; un espantall. Totes són de dreta. La Bargalló també. Ara li fem fer règim com a en Gandhi; ens convé de fer-li minvar l'empenta.

—...?

—Sí, farà el «Tenorio» amb els periodistes. Serà la «Donya Inès». S'entrena perquè aviat professarà.

—...?

—De monja carmelita; ja ho crec. En sabrà molt. Parla tant de la trona... i de la Bíblia... i estima tant els bisbes...

—...?

—Sí, ja t'hi deixo enraonar. Lluhí, mira què em tindrà a punt.

Entreviu amb Lluhí Llesca Vallescar

—...?

—A tu et diré la veritat perquè sóc home de disciplina i perquè els bens pernes enlaire són la meua debilitat, i no puc enganar unes bestioletes tan inofensives i expressives.

—...?

—De debò; em confessaré amb tu. L'amor lliure?... pellofa de moresc!... no t'admiris, ja ho diu l'adagi «molt soroll de boxets i poques puntes». Jo, veus? estic lligat de peus i mans. Per això voto. Si el teu be cap dia pot redreçar-se no votarà tan bé com jo. M'he votat tot sol.

—...?

—Els meus pensaments? Casar tothom de seguida i obligar la gent a tenir una dotzena de criatures. Meitat xicots, meitat mosses. Tot rutllarà bé si hi ha bon control i bona disciplina.

—...?

—L'esdevenidor de Catalunya? Bo.

—...?

—Plans? Tants com vulguis.

—...?

—Com anirà tot plegat? De primera si pagues fort, de segona si no pagues tant, de tercera si pagues menys que de segona, i dalt d'un furgó si pots enfil·lar-te i no pagues res.

Entreviu amb Hurtado

—...?

—He d'anar a Madrid. L'Azaña sempre m'ho diu:—Amadeuet, tu ets el meu home. Sempre que em calgui et cridaré.

Cada any, en aquest temps...

Ja han sortit les castanyeres. Han sortit per amagar-se en els caus respectius, que no les lliuren del fred, del vent, ni de la pluja; i la closca esberlada de les castanyes ben torrades atraurà la mirada plena de llamineria de la canalla, i dels qui ja fa anys que no ho són, devers la polpa pastosa, enganxosa i farinosa que es fica als buits dels queixals.

—Y ese encendido rubor
que en tu semblante no había...

Ja han sortit els versos. No sabem si ells ens han dut les castanyeres, o si les castanyeres els han dut a ells. El cas és que els uns i les altres han eixit, de la manera menys espectacular, del recó d'oblit transitori on el temps els colga per a descolgar-los cada any, i fruit-hi baldament sigui una estoneta.

Ja el tenim aquí; amb la seva capa, el capell emplomallat, el gest ample, el posat desvergonyit, altiu, arrogant, benplantat, valent, decidit, resolt i, també, esporuguit.

—La hosteria del Laurel?
—En ella estàs, caballero...

Arriba majestuós, perfumat de panallets eixarxats, daurats, rosats, empyonats, amb mitja ametlla clavada al llom, un grapat de castanyes, un ròsec de prisanents, i el record per als vius, dels morts.

—Yo a los palacios subí
y a las cabañas bajé
y en todas partes dejé...

Avui, que el motor rondinós dels avions gairebé no ens fa aixecar el cap; avui, que les grans velocitats no ens corpenen; avui, en plena davallada de romanticismes; avui, que ens són familiars la «bròwing» i els «gangsters» i la bomba sota el seient del més inofensiu tramvia, en plena follia dels primers plans cantelluts del cinema,—exercici per a eixamplar fins als més vastos horitzons l'intel·lecte i aclarir les potències il·luminant-les per on millor li sembla—avui, a desgrat del temps i de les evolucions que aquest efectua, encara tornen a saltar dels més variats escenaris, als més diferents espectadors, els versos aquells.

—Y esas dos líquidas perlas
que se deslizan tranquilas
de tus radiantes pupilas
conviniéndome a beberlas...

I el públic calla, emocionat, potser, no perquè avui el colpeixin els versos enganxosos que han assolit més d'èxit que els més sublims dels pensaments nascuts a la claror d'una espelma o d'un migrat llum d'oli i que han menat a una fi prematura a qui va deslliurar-los, sinó perquè li recorden que, anys ha, s'emocionava, que, anys ha, callava mentre l'actor, amb la complicitat del silenci que planava en la sala, llançava el seu esgarip que volia ésser apassionat, acariciador, convencedor, eloqüent.

—...?

—Jo? què he de fer... mana, noi, mana; ja ho saps, per tot el que convingui sempre em tindrà a punt.

—...?

—Oh! bona, bona. La massa neutra és la més bona. La pots amassar i amansir. Sí... pasta d'agnus o de full: cosa tova.

—...?

—Catalunya? Catalunya ha de fer un tomb. El comunisme és l'única salvació. El martell i la falç, és el que necessita.

—...?

—Comunista? De tota la vida; i convençut: sense llegir Trotski ni Lenin, ni cap mena de quincalla d'aquesta.

—...?

—Inclinacions de quan hom neix...

—...?

—A mi? Amb biberon; així que vaig néixer va venir un telegrama d'Anglaterra.—Amadeu Hurtado serà Amadeu Hurtado si l'alimenteu amb llet de pot marca bona.

—...?

—Molt, molt dolça... embafa.

—...?

—Sí, la barrejo amb ensiam. Tinc un ventrell delicat, i li he de donar de tot. És culpa dels cops que m'hi clavo.

Entreviu amb Cambó

—...?

—Miri ja ho pot veure... m'estic entretenant... les caço al vol: els obro les ales, els obro les potes i les vaig burxant... fan bonic, amb ròsec blanc, semblen núvies.

—...?

—El matrimoni? De cap manera. Amor lliure a tot drap.

—...?

—Sí... sí, sí; la mateixa operació que

—Reposa aquí y un momento
olvida de tu convento
la triste cárcel sombría.
¡Oh! ¿No es cierto ángel de amor
que en esta apartada orilla...

I és aleshores, quan, als qui recorden, els ve a la memòria aquell estirabot que deien fent grans brams, quan eren petits i no els havia llegut d'emocionar-se.

...els ases porten cotilla
i els rucs gorra de cop?

Dues «lnees» i una «Brígida»

I quan arriba l'hora de les «líquidas perlas que convidan a beberlas» ells pensen que això de voler «arrupar llàgrimes» és una gran garrinada, i coincideixen amb Francesc Pi i Margall, que trobava detestables els versos de Zorrilla. Però els versos detestables se'ls enduen i es deixen fuetejar per la sensualitat

—...en poder mío
resistirme no está ya;
yo voy a ti como va
sorbido al mar ese río...

I l'atenció es concentra, i l'heroï dels panellots i les castanyes i l'espasa cargolada i la capa voleadora els engresca i el moment on l'actriu crida—lliurada en cor i ànima i pensament al «castigador» que no envelleix i que fa envellir—cada any una mica més—els actors que no se'n adonen i fan el ridícul, i allò de

—y arráncame el corazón
o ámate, porque te adoro!!!
és, per a tots plegats, de la màxima emoció o, si voleu, de la màxima ximpleria.

Que poques, avui, ens deixariem arrancar el «corazón» pel pobret «Tenorio» que és la negació més absoluta de l'ideal de les dones amb quatre dits de front.

M. R. G.

amb les mosques. A cada cop de mà una... després?... que volin!

—...?

—El meu programa? És molt clar. Exportació de catalans i importació de forasters.

—...?

—Sí, sí, sí... una gran propaganda turística. Necessitem turistes com el pa que mengem. Tinc tractes amb la Petita Entesa, i, per ara, ens entenem; m'enviarà tot el que calgui.

—...?

—La Chade? Qui l'ha enganyat? Calli i vagi-se'n, vagi-se'n.

—...?

—Si hagués sabut que era un periodista no li hauria explicat res; però, és clar, amb aquesta cara de Tòfol, qui s'ho podia imaginar? Fora del meu davant escombraria del periodisme!!!

Darrera hora

En sortir del Parlament em donen un telegrama; després de l'adéu que m'ha prodigat el cap deslligat del cap de la lliga, ja no sé on sóc ni on vaig. El telegrama diu:

—Mentida! Les eleccions no han arribat. Colla de xurma disfressada envaït Parlament de Catalunya. Cent escamots armats dents preparen gran ràtzia. Periodistes camisa aixecada. Muts.

Joan Costa i Déu
(Degà)
Hari-Hara

CLARISME

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ: Trimestre, 2'50
Semestre, 4'50 - Any, 9 ptes.

El pagament pot fer-se per Gir Postal o amb segells de Correu, adreçat a l'Apartat 5081

Imprenta Imperi
València, 200

05 (46.711 Bar) Cla.